

מהתיקנה הדרך היומית

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

ליומא דהילולא של הרבי הקדוש רבי מנחם נחום מראחמיסטריווקא זצוק"ל בנו של הרבי הקדוש רבי יחנן מראחמיסטריווקא זצוק"ל (נסתלק כ"ח שבט (תרצ"ו))

אשה אחת מארץ ישראל נעשית 'עגונה' רחמנא ליצ'ן, אחר שבעלה ברח לארה"ב. האשה לא ידעה מה לעשות, איך תוכל לחפש אחר בעלה במדינה גדולה כמו ארה"ב. היה לה קרוב חסיד ראחמיסטריווקא, והוא נכנס ביחד עמה לרבינו זצוק"ל, לשאול את פיו כדת מה לעשות. והשיב רבינו שתיסע לארה"ב, אך לפני יציאתה לדרך תבוא להודיע לו על כך.

האשה התכוננה לעשות כדברי רבינו, אף שלא היתה מסוגלת להבין איך תוכל לחפש אותו שם. היא הלכה לרכוש כרטיס כדי להפליג עם האוניה הקרובה שהיתה אוניה נוחה במיוחד. הקרוב ביחד עם האשה באו להיפרד מרבינו, וסיפרו שהזדמן להם עכשיו אוניה נוחה וטובה. נענה רבינו ואמר להם, למה אתם ממחרים לנסוע. הם הבינו מדברי רבינו שאין הזמן מוכשר כעת לנסיעה, והמתינו להפלטתה של האוניה הבאה. כשהגיע זמנה באו עוד פעם לרבינו, אך רבינו אמר להם כבר אשונה, למה אתם ממחרים. וכן היה עוד כמה פעמים.

פעם נכנס אותו חסיד לרבינו בנוגע לענין אחר לגמרי, ולא זיבר מזה כלל. בתוך הדברים שאל אותו רבינו, מה קורה עם קרובתו, מדוע איננה נוסעת לארה"ב, האם אין אניה המפליגה כעת. השיב החסיד, שכעת אין אוניה רגילה, רק אוניית משא שלא נוח לנסוע בה. אמר לו רבינו ומה בכך, נוסעים באוניית משא.

כמובן שמיד הלכו להזמין כרטיס לאוניה זו, והפליגו לארה"ב. כאשר ירדה האשה מהאוניה בנמל ארה"ב, היה שם חנות קפה, ואנשים היו יושבים שם ושותים. איך שהאשה נכנסה לחנות, ראתה מיד את בעלה היושב שם ושותה קפה בהנאה. היא הרימה קול צעקה ותיכף תפסו אותו, וסידרו לה גט. וראו מזה גדול רוח הקודש של רבינו, לכוון שהאשה תגיע לארה"ב, בדיקו באותו רגע שבעלה יהיה סמוך לנמל, וכך תוכל לפגוש אותו תיכף ומיד.

הפגישה שהתקיימה בזכות הנחת תפילין דרבינו תם

תפילין דרבינו תם עד שישבו ויתקן מידותיו שיהיה ראוי להיקרא שוב 'חסיד', ועל כן לא הניח איזה ימים התפילין דרבינו תם.

סיפור נורא, ורואים מזה גודל מדרגת הצדיקים, וכמו שמוסר על תלמידו הרבי הקדוש רבי נפתלי מרופשיץ ז"ל, שאחר אמירת תשלך בראש השנה, הלך אל הנר "לחטוף" את העבירות של הרבי, והסביר: 'מה שנחשב אצל הרבי ל"עבירות", נחשב אצלנו ל"מצוות גדולות"...

אין אדם שומע לי ומפסיד - רק מרוויח בכפליים

סיפור נפלא מסופר על רבה של קוממיות, הגאון הצדיק רבי בנימין מנדלזון זצ"ל. אחד ממקורביו הצטרף עמו במסעו ללונדון עבור 'קרן השביעית'. אחד המטרות העיקריות של הנסיעה היה, להיפגש עם גביר, שזו השנה הראשונה שהצליחו לקבוע תור אצלו.

התור נקבע לשעה 12 בצהריים בדיוק, והדרך ברכבת עד שם היא יותר משעה, ולכן היה להם לצאת לדרך כבר בשעה 10:30 כדי שלא לאחר את המועד. המקורב הזדזר היום לגמור תפילת שחרית בהקדם האפשרי, כדי שיוכל להספיק את הנסיעה. אמנם הרב מקוממיות לא וויתר, גם היום התפלל תפילת שחרית באריכות ובמתקנות כדרכו בקודש, ועמד כולו בדביקות והשתפכות הנפש. המקורב עמד וחיכה שהרב כבר יסיים תפילתו, כי הזמן מתאחר, אמנם הרב מקוממיות היה שקוע לגמרי בתפילתו ואפילו לא הבחין בו.

איך שהרב גמר להתפלל, ניגש אליו המקורב מיד ואמר לו בלחץ, שמאחר מאד וחייבים מיד לצאת לדרך. אבל הרב השיב לו, שמקודם יש לו להניח תפילין דרבינו תם, ורק אחר כך נוכל לדבר על נסיעה. בישוב הדעת מופלאה לבש הרב את התפילין דרבינו תם, קרא את הארבעה פרשיות, והתיישב ללמוד עם התפילין.

רק לאחר שחלץ את התפילין וקיפל את הטלית אמר למקורבו, 'שביל התור אצל הגביר נותר היום על פת שחרית', ומיד יצאו לדרך. כאשר סוף סוף הגיעו לבית הגביר כבר היה השעה 1, כלומר, איחור של שעה שלימה. הם צלצלו בפעמון אך אין קול ואין עונה, שום איש כבר לא היה בבית. המקורב היה שבור מאד על ההפסד הגדול שנגרם להם, אך הרב מקוממיות חיזקו בביטחון, "מה' מצעדי גבר כוננו" (תהלים לז, כג).

כאשר רק התחילו לצאת מפתח הבית, נעצר לידם רכב מפואר. הגביר יצא, וכשהבחין בהם התחיל להתנצל, ששכח לגמרי מכל הפגישה שקבעו להיום. וממש יצא מכליו מגדל עגמת נפש, שכנראה הרב כבר מחכה שעה שלמה בגללו. הרב מקוממיות הרגיעו שרק זה עתה הגיע לכאן. אך הגביר המשיך להצטער מאד, הרי דפתם על דלת ביתי ולא הייתי בבית, וצריכים לפייס אתכם, ואמר שיתן כפול ממה שהיה בדעתו מתחילה ליתן.

ביציאתם אמר הרב מקוממיות למקורבו, נו, הרי אמרתי לך, 'מה' מצעדי גבר כוננו'. אילו היינו מגיעים בשעה היעודה, הגביר לא היה כלל בשטח, ולא היה מוצא אותנו כלל, וממילא לא היינו מקבלים ממנו כלום.

השינוי הגדול למשך כמה ימים אצל הרבי הקדוש זצוק"ל

ידוע לכל המחלוקת הידועה בין רש"י ורבינו תם בענין סדר הפרשיות של התפילין, כל בחור צעיר ידע שיש "תפילין דרש"י", ויש "תפילין דרבינו תם".

המקור של כל המחלוקת בין רש"י ורבינו תם, הוא בדף היומי שלנו (מנחות לד:). לשיטת רש"י (ד"ה והקורא) סדר הארבעה הפרשיות כך הם: קדש, והיה כי יביאך, שמע, והיה אם שמוע. ולשיטת רבינו תם (תוספות ד"ה והקורא) סדר הארבעה פרשיות כך הם: קדש, והיה כי יביאך, והיה אם שמוע, שמע. וכבר נפסק בשולחן ערוך (סי' לד סעיפים ב-ג), שירא שמים יצא ידי שניהם, ויעשה שתי זוגות תפילין ויניח שניהם, אך לא יעשה כן אלא מי שמוחזק ומפורסם בחסידות.

סיפור נורא מסופר על איש אלוקים הרבי הקדוש הרבי ר' אלימלך מליזענסק ז"ל, שפעם הפסיק להניח תפילין דרבינו תם במשך כמה ימים, והיה הדבר לפלא גדול בעיני תלמידיו הקדושים, אך היו יראים לשאלו ולהזכירו על זה. אחר כך התחיל שוב להניח תפילין דרבינו תם וסיפר לתלמידיו הטעם שפסק להניחם מקדם, וכך היה המעשה:

פעם אחת היה טרוד מאד במשך כל היום מחמת אורחים רבים שבאו להיכלל לבקש דבר ישועה ורחמים, כל היום נטרד מהם וגם בתחילת הלילה עדיין הגיעו אנשים רבים עם בקשות שונות, עד שסוף סוף עזבוהו, והיה אפשר לו אז לטעום קצת סעודת הערב, ולעסוק בתורה ועבודה.

רק כמה שעות אחר חצות הלילה עלתה בידו לקרוא קריאת שמע, ולעלות על מיטתו, לפוש ולנוח קצת מעבודתו הקדושה. כאשר רק התחיל לישון קצת, שמע פתאום שדופקים בחלונו בחזקה. אדם מבוגר עמד שם וככה שהרבי יעורר רחמים בעד בתו הצעירה, שהיא מקשה לילד והיא ממש בסכנה.

ברגע הראשון עלה בליבו קצת הקפדה, וחשב, לא די שכל היום וגם חלק גדול מהלילה אין לו מנוחה מהעולם, רק גם עתה בשעות המאוחרות אחר חצות הלילה אינם מניחים לו לפוש קצת. כך עלתה במחשבתו רק ברגע הראשון אך לא אמר כלום, רק מיד נטל ידיו הקדושות והלך אל החלון, ושאל מהו שם האשה המקשה לילד, ובירך אותה, ואכן נושעה וילדה למזל טוב.

הרבי ר' אלימלך הלך לישון בחזרה, אך היות שהיה דרכו בקודש לעשות תמיד חשבון הנפש קודם השינה, עשה גם עתה עוד פעם חשבון הנפש, והיה מהרהר ומחשב במעשיו הקודמים, וחזרה לו מאד, איך עלה בליבו קצת הקפדה בתחילה כשניעור משנתו על מה שטרודו והקיצונו, הרי בת ישראל הייתה עומדת בסכנה. והתבונן שאם היו מקיצים אותו לומר שחבת שלו מקשה לילד והיא בסכנה, אז לא היה מקפיד כלל אפילו רגע אחד, רק היה קופץ ממיטתו מיד לבקש רחמים עליה.

ונמצא שההקפדה שעלתה על לבו, היה רק בעבור שהדבר לא היה נוגע לבתו, אלא לבת איש אחר מישראל, ואם כן בוודאי אינו 'חסיד', ומאחר שכך הוא, אין לו להניח עתה תפילין דרבינו תם, שהרי נפסק בשולחן ערוך, שרק "מי שמוחזק ומפורסם בחסידות" יש לו להניח אותם, ואילו הוא איננו חסיד, מאחר ששייך אצלו חילוק כזה בין הבת שלו, לבין בת איש אחר מישראל. ולכן גמר בליבו שלא להניח יותר

שהרבי
יעורר
רחמים

הגמרא בברכות (סג:), 'מאי דכתיב (ירמיה נ, לו) 'חרב אל הבדים ונאלו', חרב על שונאיהם של תלמידי חכמים שיושבים בד בבד ועוסקים בתורה, ולא עוד אלא שמתפשים. ויש להבין מה כל כך נורא ללמוד לבד, הרי לכאורה יש מעלות מיוחדות בלימוד לבד, כמו לדוגמה שכן לא נכשלים בדברים בטלים חלילה באמצע הלימוד, ועוד. התשובה היא, כשלומוזים בחברותא יש הענין של 'ממני יראו וכן יעשו אחרים', בזכות שהם לומדים בקול, לומדים במתיקות - בג'י'ש'מאק', הרתיחא דאורייתא של אותו חברותא, יכול לגרום שכל היכל הישיבה והכולל ילמדו כמותם, ואז בס"ד יקום דור חדש של תלמידי חכמים שלומדים את התורה הקדושה בהתלהבות, אמן.

• בצילום של המשפיעים שליט"א •

נועם שיח עם המשפיע הנודע בעל קדושת עינים ועוד ועוד הגה"צ רבי אהרן טויסיג שליט"א

סיפור חיים מטלטל חלק ב'

~ המשך מגליון ש"א ~

המשך דברי המשפיע שליט"א: אז אם אתם שואלים איך החזקנו מעמד, התשובה היא, הודות לאמא עליה השלום, שהיא הייתה עבורנו הדוגמה האמיתית. אלמנה שבורה ורצוצה, שגם במשך כל השנים שהאבא חי, היא ידעה תמיד רק חיי דחקות. ולמרות שהיינו חיים כל כך בדחקות, בכל זאת האוירה בבית הייתה נעלה ומרוממת. אבא היה בטבע טוב לב מאוד, הוא ביקש הרבה פעמים, שהוא רוצה לעזור בבית, להוריד את הכלים, או לשטוף וכדומה, אך אמא בכתה: "אם אתה תעזור, מה אני יענה לעולם הבא על הביטול תורה". ואף לא הניחה לו ללכת לחנות ולקנות, כי מה יהיה עם הביטול תורה. הוא היה באמת 'מלך', מאן מלכי רבנן.

רק פעם אחת בשנה, היא לא הצליחה עליו בשום אופן, והוא בעצמו הלך לחנות לקנות. ומעשה שהיה כך היה: אבא היה לו הקפדה נוראה, אני לא יכול להסביר את זה במילים, כל שנה היה לו הנאה רוחנית מחדש, שיקנו לכבוד חג הפסח זמן חירותינו, לכל הפחות כלי 'אחד' חדש. אם זה כוסות, או צלחות, או מזלגות וכדומה. במלכי ישראל היה יהודי, הר"ר שמעון הכהן, היה לו חנות של כלי בית. ובסוף מאה שערים היה עוד יהודי, הר"ר אברהם אייזנבך, שני יהודים יקרים. אבא אחז, שבתור שני יהודים שומרי תורה ומצוות, יראי שמים, צריכים לקנות דוקא אצלם. כל שנה בערב חג הפסח הלך אבא אל אחד משתי החנויות האלו, וקנה איזה כלי חדש לקראת חג הפסח, זה היה הפעם היחידה בשנה שאמא לא הצליחה לעצור אותו שלא ילך בעצמו לקנות.

מי שלא ראה אותו נכנס הביתה עם הכלים החדשים, סט צלחות וכדומה, לא ראה שמחה מימיו. אי אפשר לתאר את זה, הגאון רבי אברהם ישעיהו, אפילו אם תביא לי עכשיו מאה אלף דולר, אני לא מאמין שאוכל לרקוד ולשמוח כמו שמחת האבא בשעה שהיה נכנס הביתה עם הכלים החדשים לכבוד חג הפסח. הוא היה אומר לכל ילד בהתרגשות ושמחה עצומה, ראית מה קנינו, כוסות חדשות לפסח, מזלגות חדשות לפסח. אה, אי אפשר לתאר את זה.

הרב קובלסקי: אבל כבוד המשפיע, בוודאי היה לכם גם הרבה הרבה עבודה עצמית.

המשפיע שליט"א: נו נו... ה"חיי יתמות"... לא רוצה לדבר על ה"חיי יתמות" שהיה לנו. אז בשנת תשל"ב עוד לא היו קרנות ליתומים. היום - השי"ת יעזור שכולם יחיו באריכות ימים ושנים, אבל רחמנא ליצלן אם אדם נפטר, יש היום לכל אחד את המוסדות שלו, וקופות צדקה לרוב. אבל אז האמא נשארה אלמנה פשוטו כמשמעו, ספינה בלב ים. אחרי 18 חודשים בבית חולים, נורא ואיום, שהיה כרוך בהמון הוצאות רפואיות. כבר לא מדברים כמה היה קשה לנו בלא אבא, אבל בנוסף לזה היה גם קושי גדול מאד בהוצאות הבית, פרנסה. היה לנו באמת חיים מאוד מאוד קשים, כוסות שלימות של דמעות התמלאו.

אמא עליה השלום הייתה חזקה, אבל כמו שאמרתם, ביחד עם זה היה גם על כולם לעבוד קשה, באמת קשה. אבל הרגשנו כל הזמן שהאמא רוצה מאיתנו דבר אחד כמו שאמרה לנו תמיד: "ילדים, מה אבא רצה ממכם, הוא רצה שתהיו תלמידי חכמים, שתלמדו בהתמדה".

כשאמא הייתה צריכה לעשות את השידוך הראשון אחרי שאבא נפטר, מצאו ברוך השם חתן תלמיד חכם גדול, אך כמובן שעל בחור מופלג כזה רצו נדן גדול. אמא אמרה, מה השאלה בכלל, על בחור תלמיד חכם כזה משלמים. וזה לא היה סתם משחק, אצלה היה רק תורה ותורה ותורה.

הרב קובלסקי: בן כמה היה המשפיע כשאביו נפטר?

המשפיע שליט"א: קרוב לגיל בר מצווה.

הרב קובלסקי: נמצא שאפילו בבר מצווה כבר לא היה אביכם בחיים.

המשפיע שליט"א: אכן.

הרב קובלסקי: אם יורשה לי לשאול, המשפיע ממש מוסר את נפשו לאלמנות ויתומים, ביום הפורים ובכל החגים. מאיפה לוקחים הכוחות האלה, הרי המשפיע כבר לא בחור צעיר.

המשפיע שליט"א: אין על זה תשובה. אין לזה הסבר, אני מרגיש ממש סייעתא דשמיא על כל צעד ושעל, אני מרגיש שהוא שליחות מהשמים.

[לאחרונה שמעתי על אלמנה שעשתה 'שבע ברכות' לבנה החתן. אחיו של האלמנה ביקש שהמשפיע שליט"א יבוא לשבע ברכות, וסיפר לי שכאשר התקשר לפני שבועיים לאחותו האלמנה לברר מה אפשר לעזור לה. אמרה לה: "אתה לא צריך לעזור לי שום דבר. לפני חצי שעה התקשר רבי אהרן טויסיג, את השיחה שהוא אמר לי, היה ממש כמו שהגיע מישוה ונתן לי 50 אלף דולר במזומן!..."

אחד ממקורבי המשפיע שליט"א אמר לי, שהמשפיע התבטא בפניו שהוא מרגיש בזה שליחות מן השמים, הכל נעשה בצנעה, אין לא משרד, ולא טלפונים, ולא פרסומות, ולא שום בלאנק, הכל אנונימי. המשפיע מתקשר לאלמנה לשמוע מה שלום הילדים, איך מרגישים, וככה מתגלגלים לשיחה שלימה של התחזקות. הרבה אלמנות אומרים, שהם מרגישים בזה שיש אחד שמבין אותם באמת, ויש בזה קושי לא רגיל, אין אחד שיכול בכלל לדעת להעריך עד כמה הוא גודל הקושי שבדבר].

הרב קובלסקי: מתי ראה המשפיע בפעם ראשונה את מורי ורבי, אביהם של ישראל, הרבי הקדוש מרן הבאר יעקב מנדבורנה זצוק"ל?

המשפיע שליט"א: חמיו של הרבי הבאר יעקב, הרי היה גר ממש ליד אבא זצ"ל, בבתי אונגריין. חמיו הגיע הרבה פעמים להתפלל בבית כנסת של הסבא במאטרסדורף. הרבי הבאר יעקב לא היה בא שם הרבה, אבל יצא לי לראותו שם לפעמים.

הקשר האמיתי עם צדיקי בית נדבורנה התחיל כשהייתי בן 15 שנים. אני לא יודע אם אתם זוכרים, בשנת תשל"ד, אמר הרבי הקדוש הדבר חיים זצוק"ל לבילי שבת פרשת במדבר, אחרי אכילת ה'בונדל'עך", שנתנו לו מן השמים את האותיות 'בונדל'עך', וגם 'בנים' נכלל בזה, ובכן מי שיהיה אצלי עד חג השבועות, יפעל בס"ד זרעא חייא וקיימא. אולי אני לא אומר את הלשון באופן מדויק, אבל זה היה התוכן. אני זוכר שכל העולם קָעַש, אני עוד הייתי אז בחור, אבל חשבתי שאפשר לזכות כבר מעכשיו לברכה והבטחה לזרע של קיימא, ואז באתי לראשונה על שבת בנדבורנה בבני ברק.

מיד בפעם הראשונה כשנכנסתי בקודש פנימה אצל הרבי הדבר חיים, נהיה בחסדי שמים קשר גדול מאד, במשך קיץ אחד נכנסתי כמעט כל ליל שישי, היה לנו שיחות מאוד מאוד ארוכות, אשרינו שזכינו, מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו.

~ המשך יבוא בס"ד ~

מאצרות הפרשה

ויאמרו כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע (כד, ז). יש לומר בזה על דרך שהיה **מרן הבית יוסף** ז"ע עושה לו מלימודו מלאך מן השמים, שהיה בא אליו ומגיד לו סתרי תורה. זהו מה שאמרו בני ישראל, **כל אשר דיבר ה' נעשה, היינו שנפעל מן הדיבור מלאך, ונשמע, ואחר כך נשמע** קול הדיבור של המלאך שילמד אותנו סתרי תורה, כמו שהיה אצל מרן הבית יוסף, והבן.

לשמיעת שיעורי הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי בקול הלשון חייג: 073-295-1340 | לקבלת העלון בדוא"ל: a0548470661@gmail.com

להרצאות | לשיעורים | להנצחות | לתגובות | לתרומות, ולכל ענין אחר בנוגע לגליון: 054-847-0661